

Miks tasub loovisikul Gildi kuuluda?

Sest Gild vabastab su tüütust sehkendamisest raamatupidamise ja Maksuametiga ning maksab sinu eest sinu maksud, kindlustades selle läbi sinu sotsiaalsed garantiid. Sest nii muutub su elu lihtsamaks ja mugavamaks. Sest üksikuna, FIE või äriühingu vormis tegutsedes, peaksid sa maksuarvestust pidama ise või ostma sisse raamatupidamisteenust, mis läheks sulle kulukamaks.

Lõppkokkuvõttes saad Sa Gildi liikmena pühendada rohkem oma aega ja energiat loometegevusele, säilitades sellegipoolest vabakutselisusega kaasneva vabaduse.

Kuidas arvutatakse mulle igakuiselt laekuv tasu?

Nagu palk, nii makstakse ka Loovisiku Tasu iga uue kuu alguses eelmise kuu tööde eest. Selle aluseks on eelmise kalendrikuu jooksul sinu lepingute alusel Gildile laekunud rahasumma. Seega sõltub väljamakstava summa suurus eelkõige sinu jõusolevate lepingute mahust. Samuti pead tähele panema, et tasu maksmine sõltub ka Teatri maksedistsipliinist – kui raha pole Gildile tähtajaks laekunud, pole võimalik seda ka sulle edasi kanda. Lisaks tulevad arvesse ka muud tehnilisemat laadi pisiasjad. Näiteks see, kas Gild on su peamine töökanal (kas oled Gildi määranud oma tulumaksuvaba miinimumi arvestajaks), kui suur on su määratud eraldis oma Loovisiku Fondi, kas sa teed sissemaksed II või III pensionisambasse jms.

NÄIDE

Oletame, et sa töötad korraga kahes projektis ja sul on jõus kaks lepingut. Neist ühe maksumus on 500 ja teise maksumus 1000 eurot kuus. Sa oled Gildi määranud oma maksuvaba tulu arvestajaks, valinud oma Loovisiku Fondi sissemaks suuruseks 10% ning sa teed igakuiseid sissemaksed II pensionisambasse. Sel juhul on sinu Loovisiku Tasu arvestuskäik järgmine:

Gildile laekunud lepingute tasu kogusumma	1 500,00 €	
Arvestatakse Gildi teenustasu 3%	-45,00 €	
Jääk	1 455,00 €	
Arvestatakse eraldis Loovisiku Fondi 10%	-145,50 €	
Jääk	1 309,50 €	
Arvestatakse sotsiaalmaks 33% brutopalgalt	-324,91 €	
Jääk (brutopalk)	984,59 €	
Arvestatakse sissemaks II pensionisambasse 2%	-19,69 €	
Jääk (maksustatav tulu)	964,90 €	
Tulumaksuvaba miinimum		144,00 €
Arvestatakse tulumaks 21% maksuvaba miinimumi ületavalt summalt	-172,39 €	
Loovisiku tasu (kantakse Gildi liikme arvelduskontole järgmise kuu alguses)	792,51 €	

Kui suur peaks olema minu lepingu summa, et saaksin vähemal 6 kuud miinimumpalka ja oleksin kindlustatud?

Et sellest jagu miinimumpalka (290€ kuus) maksmiseks 6 kuu jooksul, peaks eelmises näites olnud maksuvalikute juures olema lepingu summaks 2590€.

Kui suur peaks olema minu lepingu summa, et kuutasuks tuleks näiteks 500 või 1000 eurot?

Näites olnud tehted tagurpidi tehes saame, et näiteks 500-eurose netosissetuleku tagamiseks vajalik lepingute maht peaks olema 925€ ja 1000-eurose tagamiseks vastavalt 1910€ kuus.

Täpne summa sõltub sinu valikutest maksuvaba miinimumi arvestaja, Loovisiku Fondi ja pensionisammaste osas. Rusikareeglina tasub meeles pidada, et oma töö kogumaksumuse pead kokku leppima ligikaudu 2x suuremana summast, mille laekumist ootad oma pangakontole. Ülejäänud läheb sinu sotsiaalsete hüvede (pension, ravikindlustus, puhkus) ja tulumaksu tasumiseks.

Kas me tõesti maksame nii palju makse ja miks ometi?

Jah. Sest meile meeldib maksta makse oma riigile. Sest Gildi eesmärk on oma liikmete sotsiaalse kaitsuse tagamine riigi poolt. Sest nii teevad ka kõik teised Eestis töötavad inimesed. Sest riik toetab kultuuri rahaliselt ja maksudest hoidudes hammustaksime kätt, mis toidab.

Kui suured on minu kulud Gildis?

Gildi kuulumine on tasuta, st sisseastumis- ja liikmemaksu ei ole. Gild majandab ennast ainult oma liikmete teenindamisest. Teenustasuks on 3% käibest. Võrdluseks: pea samapalju küsib pank iga sinu kaardimakse eest poes.

Kas Gild garanteerib oma liikmetele püsiva töö ja igakuise sissetuleku?

Ei. Gild ei ole oma liikmetega töösuhtes (juriidiliseks lepinguvormiks on käsund) ja ei garanteeri sulle tööd ega miinimumpalka – me pole ju teater ja etendusi ei korralda. Samuti ei tegutse me müügiagentuurina. Tegevuse algaasis pole me seda lihtsalt eesmärgiks seadnud ning puudub ka vastav kompetents. Eeldame, et selles osas säilib Gildi liikmete jaoks liikmeksastumisele eelnenud olukord – st vabakutseliste loovisikutena leiavad ja kooskõlastavad nad oma tööprojektid teatritega ise.

Kas Gild võiks olla ka minu agendiks?

Liikmete soovi korral on Gildi kasvamine agentuuriks tulevikus ilmselt võimalik, kuid see tähendaks ka kõrgemat teenustasu määra.

Mis toimub käibemaksuga?

Iga konkreetse töö/projekti maksumus fikseeritakse kolmepoolses Loovisiku Teenuslepingus (st osapoolteks on Loovisik, Teater ja Gild) ilma käibemaksuta müügihinnas. Gild on käibemaksukohuslane ja lepingu maksumusele (Gildi poolt Teatrile esitatavale kuuarvele) lisandub käibemaks. Juhul kui Teater on samuti käibemaksukohuslane, saab ta selle vähendada enda poolt tasutavast käibemaksust ja seega tema kulud ei suurene. Juhul kui Teater käibemaksukohuslane ei ole, kujuneb teenuse hind talle käibemaksu võrra kallimaks, kuid ka piletitulu saab Teater käibemaksu võrra rohkem. Gildi ja Loovisiku vahelisi arveldusi (Loovisiku tasu suurust) käibemaks ei mõjuta.

Kas mulle rakendub ka töötuskindlustus?

Ei. Gildi ja Loovisiku vahel on käsundi-, mitte töösuhe. Vabakutseliste loovisikute käsunditasult töötuskindlustusmakset ei maksta ega rakendu ka vastavat kindlustatust. Ühest küljest on Gildi kaudu töötamine tavalisest töösuhtest selle võrra veidi soodsam (maks ju puudub). Teisalt, vabakutselisus tähendabki ju teadlikku valikut. See tähendab loobumist püsivast töökohast ja sellega kaasnevast kindlustundest, saades vastu suurema vabaduse. Sel juhul oleks püsiva töökoha kaotuse vastu kindlustamine ka natuke veider – seda, mis puudub ei saa ju kaotada?

Kuidas on korraldatud Gildi, Loovisiku ja Teatri suhted konkreetse lavastuse või projekti raames?

Iga konkreetse töö või projekti kohta tuleb sõlmida kolmepoolne Loovisiku Teenusleping, mille saate vormistada Gildi kodulehel. Lepingu osalisteks on Teater, Loovisik ja Gild. Lepingu sõlmimiseks tuleb Teatril ja Loovisikul jõuda omavahel kokkuleppele töö sisu, kestvuse ja maksumuse osas ning vastavalt sellele täita lüngad kodulehel avaldatud lepinguvormis. Seejärel genereerib arvuti Loovisiku Teenuslepingu tervikliku PDF dokumendina ning see jõustub, kui kõik kolm osapoolt on selle oma digiallkirjadega kinnitanud. Tutvu põhjalikult lepingu üldtingimustega ja ära asu tööle enne lepingu sõlmimist.

Mida teha kulutšekkidega?

Mitte midagi. Loovisiku Teenusleping sõlmitakse „kõik ühes hinnas“ põhimõttel st kõik osapooled kannavad oma kulud ise. Sarnaselt tavalisele töösuhtele vastutab Teater kõikide tööks vajalike materjalide ja töövahendite soetamise eest, Loovisik aga enda heaolu ja tööle ilmutamisega seotud kulude eest. Täiendavate kulude üksteisele hüvitamist ette nähtud ei ole ja kolmepoolselt (st läbi Gildi) poleks kulutšekkide arveldamine ka mõeldav.

Kokkuvõttes, vältige kulutšekkide tekitamist ja ärge võtke vastaspoole kulusid enda kanda.

Mis asi on Loovisiku Fond ja kuidas seda kasutatakse?

Piltlikult öeldes on Loovisiku Fond sinu puhkusefond. See on raha, mis on mõeldud väljamaksmiseks sulle enesele ajal kui sul ei ole piisavalt tööd (jõusolevaid lepinguid), et säilitada vähemalt miinimumpalgale vastavat kuutasu ja sellega kaasnevaid sotsiaalseid garantiisid (ravikindlustus). Vaikimisi eraldatakse Loovisiku Fondi 1/10 sinu igakuisest tasust. See tähendab, et sarnaselt tavatöötajaga võid endale lubada ligikaudu ühe puhkusekuu aastas (või näiteks töötada mõned kuud väiksema koormusega – valik on sinu). Sa võid fondi sisse makstavat summat alati suurendada (näit jaotada mõne suurema lepingu väljamaksed pikema aja peale). Samuti võid sa fondi jäägi vajadusel alati välja võtta (riskides sotsiaalsete garantiide kaotusega järgmistel kuudel) – valik on sinu.

Kokkuvõttes, Loovisiku Fond on sinu enda raha rasketeks aegadeks, mille suuruse otsustad sina ise. Gild suudab tagada sinu sissetuleku ja ravikindlustuse säilimise niivõrd, kui võrd sa oled selleks fondi

vahendeid kogunud. Gildist lahkumisel makstakse fondi jääk sulle täielikult välja (arvates maha kohaldatavad maksud).

Kuidas on korraldatud reiseid, näiteks külalissetendustele?

Vastavalt Loovisiku Teenuslepingu üldtingimustele on tööle (st Teatri asukohta) jõudmisega seotud kulud Loovisiku enda kanda (st need sisalduvad lepingu hinnas). Juhul kui Teater soovib anda etendusi väljaspool Teatri asukohta, kohustub Teater tagama Loovisikule sõidu, majutuse ning lähetuse päevaraha ja reisikindlustuse samadel tingimustel, kui oma töötajatelegi. Teater maksab päevaraha ja hüvitab lähetuskulud otse Loovisikule. St see arveldus ei käi enam läbi Gildi, vaid tuleb iga kord kooskõlastada Teatri ja Loovisiku vahel otse.